

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

OSSI VALIKAINEN

Factoring rahoitus tilitoimiston arjessa

LIIKETALouden AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
2021

Tekijä(t) Valikainen, Ossi	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Tammikuu 2021
	Sivumäärä 32	Julkaisun kieli Suomi
Julkaisun nimi Factoring rahoitus tilitoimiston arjessa		
Tutkinto-ohjelma Liiketalouden koulutusohjelma		
<p>Tässä opinnäytetyössä tutkittiin sitä, kuinka hyvin tilitoimiston kirjanpitäjät tuntevat factoring rahoitukseen liittyvät kirjanpidon sekä tilinpäätöksen kirjaamiset. Työssä myös kartoitettiin, kuinka suurella osalla kirjanpitäjien asiakkaista on käytössä factoring rahoitus.</p> <p>Factoring rahoitus on yritykselle yksi monista vaihtoehtoista lyhytaikaiseksi rahoitusinstrumentiksi. Factoring rahoituksen avulla yritykset voivat vapauttaa nopeammin myyntisaamisensa omaan käyttöön. Factoring rahoitus on yleistynyt rahoitusmuoto varsinkin pienemmille yrityksille ja siihen liittyvät kirjanpito sekä tilinpäätös tapahtumat ja niiden hallitseminen kehittää itse kirjanpitäjää, mutta myöskin lisää yrityksen kokonaisvaltaista osaamista taloushallinnon palveluissa.</p> <p>Opinnäytetyössä käytettiin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Opinnäytetyön aineistonkeruu suoritettiin internetissä kyselylomakkeella, joka välitettiin sähköpostilla toimeksiantajan kirjanpitäjille. Vastauksia kyselyyn saatiin 109 kappaletta.</p> <p>Opinnäytetyöstä haluttiin tutkittavan asian lisäksi rakentaa hyödyllinen tietopaketti toimeksiantajan kirjanpitäjille ja koko henkilöstölle.</p> <p>Lähdeaineistona käytettiin aiheeseen liittyvää kirjallisuutta sekä lainsäädäntöä.</p>		
<p><u>Asiasanat</u> Factoring, rahoitusinstrumentti, kirjanpitäjä, myyntisaamiset, kirjanpito</p>		

Author(s) Valikainen, Ossi	Type of Publication Bachelor's thesis	Date January 2021
	Number of pages 32	Language of publication: Finnish
Title of publication Factoring in the daily business of financial administration		
Degree program Business Administration		
<p>This thesis researched how well accountants knowing the accounting and financial statement entries related to factoring finance. Thesis also charts how many clients use factoring on their own business.</p> <p>Factoring financing is one of many other options for short term financing. With the factoring financing companies can release faster their trade receivables for their own use. Factoring financing become more common especially for small businesses. Related accounting and financial statement and managing them well develop the accountant, but also increases the company's overall expertise in financial administration services.</p> <p>A quantitative research method was used in this thesis. The collection of thesis material was carried out on the Internet with the questionnaire. A link to the questionnaire was emailed to the accountants. Total of 109 responses to the questionnaire were received.</p> <p>In addition to the research topic, the aim was to build a useful information package for the accountants and all staff.</p> <p>The relevant literature and legislation were used as source material.</p>		
<p><u>Key words</u> Factoring, financing, accountant, trade receivable, bookkeeping</p>		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	5
2 TYÖN TARKOITUS JA KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT	6
2.1 Toimeksiantajan esittely	6
2.2 Opinnäytetyön tavoitteet ja teoreettinen viitekehys	6
2.3 Opinnäytetyön tutkimus- ja aineistonkeruumenetelmät	8
3 FACTORING RAHOITUS LYHYTAIKAISENA RAHOITUSINSTRUMENTTINA	10
4 FACTORING KIRJANPIDOSSA.....	12
4.1 Yleistä kirjanpidosta.....	12
4.2 Tilikauden kirjaukset.....	13
4.3 Yleiset kirjaussäännöt.....	14
4.4 Factoring rahoitukseen liittyvät kirjaussäännöt ja esimerkit	14
5 FACTORING TILINPÄÄTÖKSESSÄ	17
5.1 Yleistä tilinpäätöksestä.....	17
5.2 Factoring rahoitus osana tilinpäätöstä	17
6 TULOKSET	19
6.1 Katsaus kyselyyn.....	19
6.2 Taustamuuttujat.....	20
6.3 Varsinainen kysely	22
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	26
8 LOPPUTULOKSEN ARVIOINTI	28
LÄHTEET	
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on factoring rahoitus ja työn aihealue on rahoitus. Työssä käydään läpi factoring rahoitusta yleisellä tasolla ja avataan hieman sen ideaa. Pääasiassa opinnäytetyö painottuu factoring rahoitukseen kirjanpidossa ja siihen mitä se vaikuttaa kirjanpitäjän työhön. Toimeksiantajana työhön toimii Tilipalvelu Rantalainen Oy, jäljempänä toimeksiantaja. Toimeksiannon tarkoituksena on kartoittaa, kuinka suurella osalla konsernin asiakkaista factoring rahoitus on käytössä, mitä kirjanpitäjät tietävät kyseisestä rahoitusmuodosta sekä miten se vaikuttaa kirjanpitoon.

Factoring rahoituksen hyödyntäminen rahoitusmuotona on kasvanut yritysmaailmassa. Kaikkien yritysten on rahoitettava liiketoimintaansa ja rahoituksen järjestämiseen on monia eri vaihtoehtoja. Yleensä yritykset rahoittavat toimintansa niin omalla pääomalla kuin vieraalla pääomalla. Vierasta pääomaa saadakseen on yrityksellä kuitenkin oltava omaa pääomaa. Eri rahoitusmuodoissa on omat hyötynsä sekä haittansa ja juuri yrityksen tarpeisiin sopivat rahoitusmuodot muodostavat merkittävän roolin liiketoiminnalle. Yksi rahoitusmuodoista on factoring rahoitus, jota rahoituslaitokset sekä luottolaitokset tarjoavat yrityksille.

Opinnäytetyössä perehdytään ja tutkitaan tarkemmin factoring rahoitusta tilitoimiston näkökulmasta ja käydään läpi rahoitusmuodon peruseräperiaatteet. Toimeksiantaja pysyy kartoittamaan työntekijöiden osaamista factoring rahoituksesta sekä kehittämään oma toimintaa ja yhteistyökuvioita valmiin työn avulla.

2 TYÖN TARKOITUS JA KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT

2.1 Toimeksiantajan esittely

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Tilipalvelu Rantalainen Oy. Tilipalvelu Rantalainen Oy tuottaa taloushallinnon palvelut sekä palkkahallinnon palvelut asiakkailleen. Rantalainen on yksi Suomen suurimmista tilitoimistoista, jonka palveluksessa on yli 800 taloushallinnon ammattilaista. Yrityksellä on yli 40 toimipistettä ympäri Suomen ja monet eri tiimit yrityksen sisällä on hajautettu tehokkaasti eri toimipisteisiin.

Tilipalvelu Rantalainen Oy on perustettu 1972 Hyvinkäällä ja toiminta on ollut alkuun hyvin pientä ja tilitoimiston kasvattaminen alkoi toden teolla 2000-luvun alussa. Kymmenessä vuodessa yrityksen toiminta kymmenkertaistui ja tätä prosessia jatketaan edelleen. Rantalaisen tavoitteena on edelleen kasvaa ja kehittää toimintaa. Yrityksessä arvostetaan paikallisuutta sekä kasvullisuutta, joiden avulla asiakaskokemuksesta pyritään tekemään loistava.

Yksi tärkeimmistä strategisista tavoitteista Rantalaisella on olla Suomen paras taloushallinnon työpaikka. Jokainen työntekijä huomioidaan ja jokaisen työntekijän kehitystä pyritään tukemaan. Hyvä yhteistyö tiimien sisällä sekä panostaminen henkilökunnan hyvinvointiin ovat tärkeitä asioita Rantalaiselle. Jatkuvat koulutukset ja tutkiminen koulutustarpeelle ovat avainasemassa työntekijöiden kehityksen kannalta. (Tilipalvelu Rantalainen Oy www-sivut 2021.)

2.2 Opinnäytetyön tavoitteet ja teoreettinen viitekehys

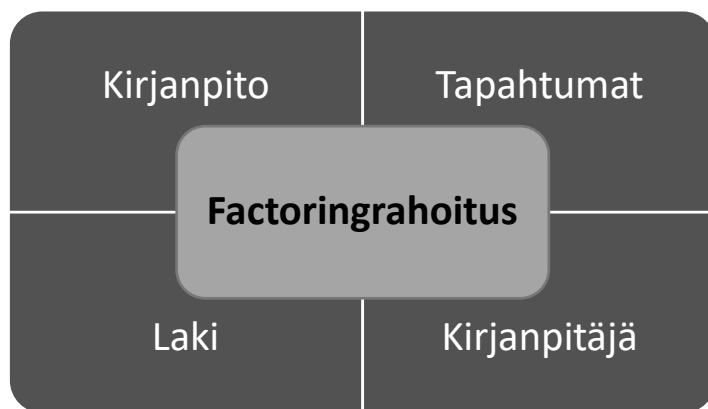
Opinnäytetyöongelmana on factoring rahoitus kirjanpidossa ja tarkoituksena on tarkastella kirjanpidon eri vaiheita factoring rahoitukseen liittyen. Factoring rahoitus on alkanut yleistymään vasta viime aikoina kunnolla. Kuinka factoring rahoitus tapahtumat kirjataan kirjanpidossa? Työssä tulee ottaa selvää kirjanpitolaista ja asetuksista sekä etsiä kirjallisuudesta teoria. Kuinka hyvin kirjanpitäjät tuntevat factoring rahoituksen ja siihen liittyvät kirjanpitotapahtumat?

Työn tavoitteena on selvittää kirjanpitäjien näkemys heidän osaamisestaan sekä kokevatko he tarvetta koulutukselle factoring rahoitukseen liittyvissä kirjanpito- ja tilinpäätöskirjauksissa. Tutkittavana asiana on myös kirjanpitäjien arvio heidän asiakkaistaan, joilla on käytössä factoring rahoitus omassa liiketoiminnassa ja miten se vaikuttaa kirjanpitäjän työhön. Pohdittavan on myös, kuinka usein kirjanpitäjät tekevät kirjauksia factoring rahoitukseen liittyen.

Opinnäytetyössä tarkastellaan factoringrahoitus tapahtumia kirjanpidon sekä kirjanpitäjän näkökulmasta. Teoreettinen viitekehys koostuu osa-alueista factoringrahoitus ja kirjanpitotapahtumat. Factoringrahoitus on yksi monista rahoitusmuodoista, mitä yrityksille voidaan tarjota ja kyseisen rahoitusmuodon oleellisten asioiden läpikäyminen auttaa lukijaa ymmärtämään tutkimusta paremmin. Kirjanpitotapahtumat käydään läpi lakien, asetusten ja hyvän kirjanpitotavan avulla ja keskitytään niihin tapahtumiin, jotka koskevat factoringrahoitusta. Tarkoituksena on tehdä internet kysely, jonka avulla pystytään kartoittamaan toimeksiantajalla töissä olevien kirjanpitäjien ymmärrys factoringrahoitukseen sekä sen mukana tuomat tapahtumat kirjanpitoaineistossa. Samalla pystytään kartoittamaan, onko tilitoimistolla tarpeellista antaa koulutusta kirjanpitäjille liittyen factoringrahoitukseen.

Suurin osa opinnäytetyöstä koostuu toimeksiantajan kirjanpitäjille kohdistettuun kyselyyn, jonka avulla saadaan kartoitettua factoringrahoituksen ymmärrys ja se, kuinka monella prosentilla toimeksiantajan asiakkaista on käytössä factoringrahoitus. Kirjanpitäjien osaaminen ja tosine tapahtuminen kirjaaminen ovat keskeisiä käsitteitä, joita opinnäytetyössä tarkastellaan.

Factoring rahoituksella tarkoitetaan tutkielmassa suomalaiselle yritykselle myönnettävää luottoa. Kirjanpidolla tarkoitetaan työssä factoringrahoitukseen liittyvää kirjanpitoa ja tapahtumilla tarkoitetaan kirjanpidossa tapahtuvia factoringrahoitukseen liittyviä kirjauksia.

Kuvio 1. Tutkimuksen viitekehys.

2.3 Opinnäytetyön tutkimus- ja aineistonkeruumenetelmät

Kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen avulla pyritään saamaan mahdollisimman suuri otanta eli suuri määrä vastaajia ja näin ollen tekemään yleistyksiä. Määrällisen tutkimuksen tiedonkeruumenetelmiä ovat muun muassa kyselyt, jotka voidaan toteuttaa kysely- tai haastattelulomakkein. Tässä opinnäytetyössä käytetään kyselylomaketta. Määrällinen tutkimusmenetelmä sopii tähän opinnäytetyöhön, sillä tietoa halutaan kerätä suurelta joukolta ihmisiä ja tavoitteena on löytää vastaus kysymykseen ”kuinka moni”, joka on tyypillistä määrälliselle tutkimukselle. (Vilka 2014, 14.) Opinnäytetyön toimeksiantajan edustajan kanssa pohdittiin myös yhdessä, että kvantitatiivinen menetelmä on sopivin menetelmä, koska tutkimuksessa pyritään kartoittamaan, kuinka suurella osalla toimeksiantajayrityksen asiakkaista on käytössään factoringrahoitus. Lisäksi tutkitaan, kuinka tuttu käsite factoringrahoitus on yrityksen kirjanpitäjille. Pohdimme toimeksiantajan edustajan kanssa lisäksi, että kvantitatiivisen menetelmän etuja ovat myös se, että kvantitatiivinen tutkimus on osittain tilastoihin perustuvaa ja osittain pyrkii ymmärtämään työssä tutkittavan ilmiön merkitystä (Heikkilä 2014, 15).

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on siis saada käsitys siitä, kuinka hyvin toimeksiantajayrityksen kirjanpitäjät tuntevat factoringrahoituksen ja kuinka hyvin he osaavat kirjata factoringrahoitukseen liittyvät tapahtumat kirjanpitoaineistoon. Lisäksi tavoitteena on saada selvitys sille, tarvitseeko toimeksiantajayrityksen järjestää lisäkoulutusta kirjanpitäjille factoringrahoitukseen liittyviin kirjauksiin ja ylipäättänsä koko

käsitteen ymmärtämiseen. Valmista työtä voidaan käyttää myös opetusmateriaalina aiheeseen liittyen.

Määrällisen tutkimuksen luonteeseen kuuluu, että ennen aineistoin keräämistä, eli tässä opinnäytetyössä kyselylomakkeiden lähettämistä kyselylomakkeiden täyttäjille, tutkittava asia operationalisoidaan ja strukturoidaan. Tämä tarkoittaa, että käsitteet, tutkittavat asiat ja kysymykset laitetaan sellaiseen muotoon, että kyselyihin vastaavat pystyvät vastaamaan niihin arkiymmärryksellään sekä vakioidaan ja varmistetaan, että kysymykset ymmärretään täysin samalla tavalla henkilöstä riippumatta (Vilkkä 2014, 14-15.) Tässä opinnäytetyössä kyselylomake suunnitellaan huolella yhden yrityksen kirjanpitäjille ja tämän kyselylomakkeen avulla rakennetaan pohja tutkimukselle. Kyselylomakkeen suunnittelu on siis keskeisessä roolissa tutkimuksen kannalta ja sen huolellinen suunnittelu on myös tutkimustulosten kannalta erityisen oleellinen asia.

Tarkoin valittujen, juuri oikeiden, kysymysten avulla pyritään muodostamaan toimiva, hyvä ja mahdollisimman paljon tietoa antava kysymyspatteristo. Kyselylomakkeen avulla pyritään saamaan vastauksia niin tilastollisiin kuin sisällöllisiin näkökulmiin määrällisen tutkimuksen luonteen mukaisesti (Vehkalahti 2014, 20.)

Kvantitatiivisella tutkimusmenetelmällä on mahdollista kerätä tietoa kirjanpitäjiltä siitä, kuinka monella prosentilla heidän päävastuullisista asiakasyrityksistään on käytössä factoringrahoitus. Kyselylomake toteutetaan verkkokyselynä toimeksiantajan kirjanpitäjille. Kyselyn avulla pystytään selvittämään, miten asiakkaat, joilla on käytössä factoringrahoitus jakautuvat toimeksiantajayrityksen kirjanpitäjien kesken sekä tietenkin se kuinka suurella osalla factoringrahoitus on käytössä. Tutkimuksen tulokset pyritään kuvaamaan tarkasti ja luotettavasti ja tavoitteena on saada luotettavaa faktatietoa kirjanpitäjiltä (Metsämuuronen 2011, 67.) Tulosten purkamisessa käytetään hyödyksi Statgraphics -ohjelmaa, jonka avulla voidaan analysoida kvantitatiivista tietoa. Vastaukset kootaan Excel taulukkoon, johon on kerätty tilastodata. Datamatriisi haetaan Statgraphics -ohjelmaan Excel tiedostona.

3 FACTORING RAHOITUS LYHYTAIKAISENA RAHOITUSINSTRUMENTTINA

Pankkien lainarahoitusperiaatteet ovat muuttuneet ja tämän takia monet yritykset ovat joutuneet miettimään uudestaan liiketoiminnan rahoitusvaihtoehtoja ja samalla monipuolistamaan rahoituslähteitään. Tunnettuja vaihtoehtoisia rahoitusinstrumentteja ovat myyntisaamisten myynti, factoring rahoitus, leasing sekä osamaksusopimusten jälleen rahoitus (Tilisanomien www-sivut, 2015.)

Factoringrahoitus tarkoittaa rahoitusyhtiön tarjoamaa luottoa yrityksen myyntisaamisille. Factoringrahoitus perustuu kolmikantasuhteeseen, jonka osapuolia ovat myyjä, rahoittaja sekä myyjän oma asiakas. Tämä tarkoittaa sitä, että myyjä yritys siirtää laskusaatavansa ostajilta rahoitusyhtiölle. Factoringrahoituksen avulla yritykset voivat muuttaa myyntisaatavat välittömästi rahaksi ja näin yritys saa nopeammin käyttöpääomaa käyttöönsä esimerkiksi ostolaskujen maksamiseen. Factoringrahoituksesta koituu aina pieni sivukulu yritykselle ja he saavat tällöin vähän vähemmän takaisin myyntisaamia, koska rahoitusyhtiö ottaa välistä oman palkkion, jota kutsutaan factoringpalkkioksi (Tepora. 2013, 271, 275.)

Muita lyhytaikaisia rahoitusinstrumentteja factoring rahoituksen ohella ovat osamaksu, leasing sekä myyntisaamisten myyminen ja ostaminen. Osamaksurahoitus on yleensä suunnattu kuluttajille ja monet yritykset ovat alkaneet myös itse osamaksurahoittajiksi. Yritykset ostavat myös osamaksupalveluita rahoitusyhtiöiltä. Osamaksurahoituksessa on omat riskinsä, joista suurin on kuluttajien luottottaminen ja tässä asiassa pitää miettiä huolella, miten ja kuinka perusteellisesti luottopäätös tehdään. Varsinkin jos yritys itse ryhtyy osamaksurahoittajaksi, on tärkeää tarkistaa kuluttajien luottokelpoisuus (Leppiniemi, & Lounasmeri. 2018.)

Käyttöleasing ja rahoitusleasing on leasingista käytetyt muodot. Käyttöleasing eli suora leasing tarkoittaa sitä, että laitetoimittaja tekee vuokrasopimuksen laitteistaan suoraan käyttäjän kanssa. Kun taas rahoitus leasingissa rahoitusyhtiö ostaa laitteen ja vuokraa sen tarvitsijalle (Leppiniemi, & Lounasmeri. 2018).

Rahoitusyhtiöt myös ostavat myyntisaamisia itselleen ja tässä rahoitusmuodossa rahoitusyhtiö sisällyttää ehtoihin ehdon, jonka mukaan myyntisaamisten myyjällä on takaisinostovelvollisuus myyntisaamisiin, jos velallinen ei ole maksanut suoritusta sopimuksen mukaisen ajan kuluessa (Leppiniemi, & Lounasmeri. 2018.)

Factoringrahoitukseen liittyvät kirjanpito tapahtumat menevät omille tileilleen, joita voi olla esimerkiksi Factoring-luottotili, rahoitusyhtiön pankkitili, oma myyntisaamistili factoring-myyntisaamisille ja Factoring-kulut. Käytännössä factoringrahoituksella käsitellyt myyntilaskut ovat lyhytaikaista velkaa ja rahoituskulut tästä ovat tuloslaskelman muita kuluja. Tämän jälkeen Factoringrahoitetut myyntilaskut muuttuvat myyntisaamisiksi, jotka käsitellään omalla tilillään (Yritystulkki www-sivut 2021.)

Factoring rahoitus eli myyntisaatavien rahoittaminen lisää yrityksen käyttöpääomaa nopeammin kuin asiakkailta tulevat saatavat. Yleensä myyntilaskuista saatavat tulot saadaan myöhemmin käyttöön kuin ostolaskut maksetaan ja tämän takia factoring rahoitus on erittäin hyvä vaihtoehto yrityksille. Asiakkaiden maksuaika on yleensä pitkä ja tästä syystä myyntisaatavien siirtäminen rahoitusyhtiölle voi olla tarpeen turvataksien yrityksen oman maksukyvyyn. Yritys siirtää myyntisaatavat rahoitusyhtiölle ja saa myyntisaataviaan vastaan luottoa ennalta määritellyn limiitin verran. Rahoitusyhtiö laskuttaa yrityksen asiakkaat ja rahat maksetaan rahoitusyhtiölle. Factoring rahoituksessa rahoitusyhtiö maksaa 2-3 päivän sisällä osuuden esimerkiksi. 80 % myyntisaatavan määrästä ja näin yrityksen reaalivakuudet voidaan käyttää muihin rahoitustarpeisiin. Toimialat, joilla käytetään pitkiä maksuehtoja sekä kasvavat yritykset ovat hyötynneet eniten factoring rahoituksesta. Yritysten voi olla vaikea kiristää myyntisaamisten maksuehtoja ja samalla saada ostolaskuihin pidempiä maksuaikoja. Tämän takia factoring rahoitus on monelle yritykselle hyvä vaihtoehto (Kontkanen. 2015, 177.) Vakuutena factoring rahoituksessa käytetään yrityksen omia myyntisaatavia. Factoring rahoituksesta on olemassa monia erilaisia muunnoksia. Esimerkiksi factoring rahoitus, joka sisältää luottovakuutuksen sekä perintä- ja reskontrapalvelut, yksittäisten laskujen rahoitus, vientisaatavien rahoitus tai minifactoring, joka tunnetaan paremmin nimellä rahoitusfactoring. Viimeisessä esimerkissä myyntireskontran hoito jää yritykselle. Työssä käsitellään ja tutkitaan rahoitusfactoringia tarkemmin (Kontkanen. 2015, 177.)

Kirjanpitolautakunnan päätöksen (KILA 2003/1712) perusteella factoring rahoitus on luoton ottamista rahoitusyhtiöltä käyttäen myyntisaamisia vakuutena, eikä myyntisaamisten myymistä rahoitusyhtiölle. Myyntisaamisten käyttö vakuutena takaa rahoitusyhtiölle sen, että laskut maksetaan heidän tililleen. Kun käytetään factoring rahoitusta niin myyntisaamiset esitetään yrityksen taseessa niin pitkään, kun asiakas on maksanut laskun rahoitusyhtiölle. Kirjanpitolautakunta suosittelee, että factoroiduille saamisille sekä factoringluotolle perustetaan omat tilit kirjanpidossa. Palkkiot ja korkokulut, jotka liittyvät factoring rahoitukseen tulee löytyä tuloslaskelman ”Korkokulut ja muut rahoituskulut” erästä (Kaisanlahti. & Leppiniemi.2016, 235.) Kirjanpitolautakunnan lausunnon perusteluissa käydään läpi myös se, miten saamiset varmistetaan luoton vakuutena. Ja tämä voidaan varmistaa niin, että laskujen maksut tapahtuvat luotonantajan tilille. Factoringehtoihin kuuluu, että rahoitusyhtiö antaa luottoa yleisimmin 80 prosenttia laskujen yhteismäärästä ja tilittää loput asiakkaiden maksettua laskut. Tilityksen yhteydessä rahoitusyhtiö vähentää myöntämänsä luoton koron sekä sopimuksen mukaisen palkkion ja palauttaa sovitun laajuisten perintätoimien jälkeen edelleen maksumattomat laskut myyjälle (KILA 1712/2003.)

4 FACTORING KIRJANPIDOSSA

4.1 Yleistä kirjanpidosta

Juoksevan kirjanpidon tarkoituksena on merkitä muistiin liiketapahtumat. Liiketapahtumia ovat tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Opinnäytetyön kannalta tärkein näistä on rahoitustapahtuma, joka syntyy esimerkiksi silloin, kun yritys saa asiakkaalta maksumuorituksen tai rahoitusyhtiöltä luottoa myyntisaamisiaan vastaan (Leppiniemi & Kykkänen, 2019, 20.) Tilinpäätösten sekä kirjanpitoa varten on olemassa pakottavia säädöksiä, jotka sisältyvät kirjanpitolakiin, kirjanpitoasetukseen sekä työ- ja elinkeinoministeriön päätöksiin. Juoksevan kirjanpidon sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista säädellään kirjanpitolaisissa (1366/1997; KPL) ja kirjanpitolakiin perustuvissa asetuksissa. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisessa on otettava huomioon myös yrityksen oikeushenkilömuotoa koskevat lait, esimerkiksi

osakeyhtiön tulee noudattaa myös osakeyhtiölakia. (Kaisanlahti & Leppiniemi 2016, 15-16.) Työ- ja elinkeinoministeriön alaisuudessa toimiva Kirjanpitolautakunta (KILA) valvoo ja antaa ratkaisuja hyvän kirjanpitoavan noudattamiseksi. KILA:n tärkeimpiä tehtäviä on antaa lausuntoja ja yleisohjeita kirjanpitoon liittyvissä epäselvyyksissä. KILA pyrkii tekemään yleisohjeita, jotka helpottavat kirjanpidon tekemistä ongelmallisista aiheista. (Kaisanlahti & Leppiniemi, 2016, 22.)

Tärkeintä on noudattaa hyvää kirjanpitoapaa, johon kuuluu kirjanpitolain noudattaminen. Tämä tarkoittaa sitä, että hyvää kirjanpitoapaa noudattaessa ei koskaan tule ristiriitoja lainsäädäntöön nähden. (Tomperi 2017, 7.)

4.2 Tilikauden kirjaukset

Päätarkoituksena kirjanpidossa on selvittää yritystoiminnan tulos. Kirjanpidon avulla laaditaan myös viranomaisille annettavat ilmoitukset. Tulos mikä selviää kirjanpidosta, määrittelee verojen ja muiden maksujen määrät. Kirjanpidolla on myös tärkeänä tehtävänä pitää erillään yrityksen ja muiden talousyksiköiden tulot, menot sekä rahat. Yksinkertaisuudessaan kirjanpidossa seurataan mihin raha on käytetty ja mistä sitä on saatu (Tomperi. 2017, 11-14.)

Juoksevan kirjanpidon pitämisestä sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevat tietyt säännöt, joita säätelevät kirjanpitolaki- ja asetus sekä EU:n direktiivit. Kirjanpitovelvollisella on noudattamisvaatimus hyvään kirjanpitoapaaan. Kirjanpitolaissa ei ole säädelty aivan kaikkia esiin tulevia kysymyksiä ja usein factoring rahoitukseen liittyvät kirjanpitoapahtumat ovat käytännön muovaamia (Kaisanlahti. & Leppiniemi.2016, 83.)

Kirjanpitovelvollisen on jatkuvasti pystyttävä selvittämään myyntisaamisten ja osto-velkojen määrät ja tämän takia liiketapahtuminen merkinnät on tehtävä siten, että näitä voidaan seurata suoraan kirjanpidosta. (Kirjanpitolaki. 1336/1997, 1 a§).

Kirjanpidossa factoring rahoituksella rahoitetut myyntilaskut ovat yritykselle lyhytaikaista velkaa ja rahoituksesta koituvat kulut ovat tuloslaskelman kuluja. Toimituksen

jälkeen myyntilaskut muuttuvat myyntisaataviksi ja ne tulee käsitellä omalla tilillään. Näitä varten siis pitää luoda oma tili kirjanpitoon esimerkiksi. ” factoring myyntisaatavat”. Myyntisaatavat ovat samalla myös annettuja pantteja ja ne tulee ilmoittaa taseen liitetiedoissa ”annetut pantit” kohdassa (Yritystulkki www-sivut 2021.)

4.3 Yleiset kirjaussäännöt

Kirjanpitovelvollisen on pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa, lukuun ottamatta muutamaa poikkeusta (Kirjanpitolaki 1336/1997, 2 §.) Kaikki liiketapahtumat merkitään kirjanpitoon kirjaussääntöjen mukaisesti ja kirjanpidossa käytettävät tilit luokitellaan omiin tiliryhmiin liiketapahtumatyyppien mukaan. Kahdenkertaisessa kirjanpidossa jokaiselle kirjaukselle tehdään aina vastakirjaus toiselle tilille eli kaikki tapahtumat näkyvät aina kredit- ja debet-puolella. Kaikki tapahtumat näkyvät aina kahdella eri kirjanpitotilillä. Tiliryhmiä on neljä erilaista, jotka ovat menotilit, tulotilit, rahoitustilit sekä tilinpäätöstilit. Rahoitustilit jaetaan vielä erikseen kahteen alaluokkaan, jotka ovat pääomatilit eli oman ja vieraan pääomantilit sekä raha- ja saatavatilit, joita ovat rahoitusomaisuuden tilit. Menotileillä lisäykset kirjataan debet-puolelle, kun taas vähennykset ja siirrot kirjataan kredit-puolelle. Tulotileillä kirjaukset menevät toiste päin eli vähennykset ja siirrot debet-puolelle ja lisäykset kredit-puolelle (Tomperi. 2017, 18-26.)

4.4 Factoring rahoitukseen liittyvät kirjaussäännöt ja esimerkit

Tärkeimmät tilit factoring rahoituksessa ovat factoring-saamiset, -luotto ja -palkkiot. Myös myyntisaamiset, pankkitili ja korkomenot ovat olennaisia tilejä kirjauksia tehtäessä. Tarpeen vaatiessa käytetään muitakin tilejä, mutta mainitut tilit ovat suurimmassa roolissa factoring rahoitukseen liittyvässä kirjanpidossa (KILA 1712/2003.) Seuraavassa esimerkissä kuvataan yksinkertaisella tasolla factoring rahoitukseen liittyvää kirjanpitoa ja esimerkki kuvaa vain factoring-luottoon liittyvät kirjaukset:

Yrityksellä on myyntisaamisia 50 000,00 euron edestä ja se antaa factoring-luoton vakuudeksi 40 000,00 euron arvosta näitä myyntisaamisia. Rahoituslaitos tai vastaava luotonantaja maksaa heti 80 prosenttia koko luotosta eli 32 000,00 euroa ja loput 20

prosenttia, kun se on saanut suoritukset myyntisaamisista yrityksen asiakkailta. Viimeisestä 20 prosentista vähennetään palkkio ja korko, jotka ovat tapauksessa yhteensä 1 680,00 euroa eli maksettavaksi jää 6 320,00 euroa. Esimerkissä palkkion suuruus on 3 prosenttia ja korko 1,2 prosenttia (Kuva 1.)

Myyntisaamiset	Factoring-saamiset	Factoring-luotto
50 000,00	40 000,00	
	40 000,00	
		32 000,00
		6 320,00
		1 200,00
		480,00
	40 000,00	
		40 000,00
Pankkitili	Factoring-palkkiot	Korkomenot
32 000,00		
6 320,00		
	1 200,00	
		480,00

Kuva 1: Factoring-luoton kirjaukset.

Seuraavassa esimerkissä tarkastellaan hyvityslaskun kirjaamista:

Hyvityslasku tulee kysymykseen silloin, kun asiakas tekee reklamaation tuotteista, palauttaa osan tuotteista tai jos laskutuksessa ilmenee virhe. Hyvityslaskun tarkoitus on korjata asiakkaalle tapahtunut virhe. Hyvityslasku vaikuttaa factoring-luoton määrään, sillä hyvityslasku pienentää yrityksen myyntiä hyvityksen summalla.

Kuvasta 2 selviää, miten 600,00 euron hyvityslasku kirjataan kirjanpitoon.

Myynnit	Factoring-luotto
1200,00	1200,00

Kuva 2: Hyvityslaskun kirjaus (Tomperi. 2017, 53.)

Seuraavassa esimerkissä tarkastellaan annettujen alennusten kirjausta:

Yritys ilmoittaa laskuilla maksuehdot, joissa voi olla tietyin ehdoin käteisalennuksia. Esimerkkinä maksuehdosta voi olla 14 päivän maksuaika 2 prosentin käteisalennuksella laskun loppusummasta ja 30 päivän maksuehto, jolloin tulee maksaa koko lasku. Eli jos asiakas maksaa 14 päivän sisällä laskun, sen loppusummasta voidaan vähentää 2 prosenttia. Annetut alennukset ovat yritykselle vähennystä myyntitulosta. Kirjanpidossa ne käsitellään myyntitulon oikaisueränä, kuten kuvasta 3 selviää, missä asiakas on käyttänyt 2 prosentin käteisalennuksen (Tomperi. 2017, 75, Kuva 2.)

Annetut Alennukset	Factoring-luotto
500,00	500,00

Kuva 3: Annetun alennuksen kirjaus (Tomperi. 2017, 75.)

Useimmissa kirjanpito -ohjelmissa on valmiina ulkopuoliseen rahoitukseen liittyviä toimintoja. Kirjanpidossa kannattaakin avata tilikarttaan omat kirjanpitotilit factoring rahoitukselle. On tärkeää ymmärtää, kuinka kirjaukset teoriassa tehdään, vaikkakin kirjanpito -ohjelmissa kirjanpito on hyvin pitkälle automatisoitu. Ohjelmissa voi silti tulla virheellisiä kirjanpito-ovientejä ja näissä tapauksissa ammattitaito ja teorian ymmärtäminen ovat suuressa roolissa. Kirjanpitäjän kannalta hyvä tuntemus kirjauksia kohtaan on avainasemassa ja näin voidaan selvittää nopeammin vikatilanteet ja ongelmat ja löytää oikeaoppinen ratkaisu kirjanpidon kirjauksiin.

Esimerkiksi kirjanpito -ohjelma Netvisorissa factoring -laskutuksen käsittelyprosessi voidaan toteuttaa alla kuvatun mukaisesti. Netvisor -ohjelmassa on factoring -

laskutukseen liittyen tuettuja rahoitusyhtiöitä ja rahoitusyhtiö maksaa factoringiin siirrettyjen laskujen suoritukset könttäsuumana yrityksen pankkitilille. Rahoitusyhtiö maksaa tämän summan ilman viitettä ja vähentää suoraan oman palkkion siitä. Rahoitetut asiakkaat, laskut ja rahoitusyhtiön perimät palkkiot saadaan yhtiöltä tai heidän verkkopalvelustaan. Summa kirjataan erikseen factoring -suorituksille luodulle välitilille. Suoritukselle kannattaa luoda tiliöintisääntö, joka helpottaa näiden kirjaamisen tiliotteelta. Factoring -suorituksille perustettua välitiliä käytetään apuna, kun suorituksia käsitellään myyntilaskuille ja tämä tapahtuu Suoritusten massakirjaustoimintoa hyödyntäen. Rahoitusyhtiön perimä palkkio kirjataan omana tositteena rahoitusyhtiön toimittaman erittelyn mukaan. (Visma www-sivut. 2020.)

Factoring -suoritusten välitiliä ja sen saldoa seurataan avoimien tapahtumien sekä tapahtumakohdistusten avulla. Tällöin könttäsuoritus pystytään linkittämään myyntilaskun suorituksiin ja rahoitusyhtiön palkkioihin kohdistettuun tositteeseen. Näiden tapahtumien yhteissumman tulisi olla nolla (Visma www-sivut. 2020.)

5 FACTORING TILINPÄÄTÖKSESSÄ

5.1 Yleistä tilinpäätöksestä

Tilinpäätös tulee laatia Suomen kirjanpitolain mukaisesti jokaiselta tilikaudelta. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma sekä liitetiedot. Tase kuvaa yrityksen taloudellista asemaa tilinpäätöspäivänä, tuloslaskelma kuvaa sitä, mistä tulos muodostuu ja liitetiedot koostuvat näiden mukana tulevista tiedoista, jotka pitää liittää tilinpäätökseen. (KPL 3:1.)

5.2 Factoring rahoitus osana tilinpäätöstä

KILA:n lausunnon mukaan liitetieto voi olla tarpeen, koska luottovakuutus sopimuksen olemassaolo saattaa olla saatavien arvostuksen kannalta sellainen olennainen

seikka, josta tulee antaa tilinpäätöksessä oikean ja riittävän kuvan saamiseksi tarpeellinen lisätieto. (KILA 1712/2003.)

Luonteeltaan factoring-sopimus voi olla perintä- tai rahoitussopimus, mutta suomessa yleisesti käytössä oleva factoring-sopimus on käytännössä aina rahoitussopimus. Rahoitusyhtiö vaatii vakuutta antamalleen rahoitukselle silloin, kun factoringia käytetään rahoitusvälineenä. Yleensä perittäväksi luovutetut myyntisaamiset toimivat myös luoton vakuutena. Vakuutena voidaan käyttää myös pankkitakausta tai panttia (Tempora. 2013, 274.)

Vakuutuksista tulee antaa informaatio taseen liitetietona. (KPA 2:7 § 1 mom.)

Valtioneuvoston asetuksessa pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista löytyy pykälä, jonka mukaan liitetietona on esitettävä tiedot taseen ulkopuolisten järjestelyjen luonteesta ja liiketoiminnallisesta tarkoituksesta, jos niistä aiheutuvat hyödyt ja riskit sekä taloudellisen aseman arviointi ovat olennaisia. (PMA 1753/2015.) Factoring rahoituksen liitetieto on sopimusperusteinen velvoite eli taseen ulkopuolinen järjestely.

Luottovakuutus sopimuksen avulla voidaan sopia, että luottotappio riski poistetaan, mutta sopimuksella saattaa olla vaikutusta saamisten arvostamiseen tilinpäätöstä laadittaessa. Jos sillä on olennainen vaikutus, niin tulee antaa liitetieto oikean ja riittävän kuvan varmistamiseksi. On hyvä huomioida myös, että edellä mainittu vakuutus ei muuta lainasopimusta myyntisopimuksen kaltaiseksi (KILA 1712/2003.)

Tilinpäätöksessä factoring saamiset löytyvät vaihtuvien vastaavien lyhytaikaisissa saamisissa, kohdassa "Myyntisaamiset". Eli samasta paikasta, kun myyntisaamiset. Liitetieto löytyy lisätiedot kohdasta. (KILA 1712/2003.) Saamisten arvonalentuminen vähennetään kirjanpidossa varovaisuusperiaatteen sekä kirjanpitolain viidennen kappaleen 2,3 sekä 4 pykälän mukaisesti. Vähennettävä luottotappio on vähennyskelpoinen arvonlisäverotuksessa. Tulo- ja arvonlisäverotuksessa luottotappion vähennyskelpoisuuskriteereissä edellytetään näyttöä tuloksettomasta perintäyrityksestä. Factoringiin liittyy omat kysymyksensä sekä tulo- että arvonlisäveron suhteen. Factoringia ei ole laissa määritelty ja kysymys voi olla sekä verollisesta että verottomasta toiminnasta. Arvonlisäverotuksen alkuperäisen HE:n (88/1993) mukaan elinkeinotoiminnassa

syntyneiden laskusaamisten rahoitus eli factoring toiminta on verotonta. Perusteluna tälle lausunnolle pidetään rahoitustoiminnan neutraalia verokohtelua. (KILA 1712/2003.)

KHO:n päätöksen (19.8.2013 T2530) mukaan factoringtoiminnasta saadut palkkiot ovat EUT:n oikeuskäytännön mukaisesti verollista saatavien perintää. Jos toiminta on verollista saamisten perintää, niin ei sovelleta AVL:ssa ja arvonlisäverodirektiivissä tarkoitettua rahoituspalveluiden verovapautusta. Factoring palveluita käyttävällä verovelvollisella on verolliseen laskuun liittyvä arvonlisäveron vähennysoikeus. On myös hyvä muistaa, että kirjanpitolain ja arvonlisäverolain käsitteistöt poikkeavat toisistaan ja tämä vaikuttaa osaltaan rahoitustapahtumien käsittelyssä. Kirjanpito- ja tilinpäätös-ratkaisujen perustana käytetään ensisijaisesti kirjanpito- ja yhteisöainsäädäntöä eli toisin sanoen verolainsäädäntö ei mene näiden lakien edelle ratkaisuja tehtäessä. Tämän takia rahoitustapahtumien käsittely voi olla erilaista ja välillä myös haasteellista sekä kirjanpidossa että verotuksessa. IFRS-normisto edellyttää tai sallii laajan käyvän arvon käyttämisen. Muun kuin IFRS-tilinpäätöksen osalta kirjanpitolaissa käypä arvo sallitaan rahoitusvälineiden vaihtoehtoisena kirjanpitoperiaatteena (Pörssisäätiö www-sivut 2021.)

6 TULOKSET

6.1 Katsaus kyselyyn

Kysely lähetettiin noin 500 kirjanpitäjälle ja vastauksia saatiin 109 kappaletta. Eli karkeasti laskettuna vastauksia saatiin n. 20 prosenttia kokonaismäärästä. Vastauksia olisi voinut tulla enemmänkin, mutta tällä määrällä pystytään jo tutkimaan asiaa luotettavasti ja selkeän kuvan saamiseksi. Kysely lähetettiin kirjanpitäjille 29.10.2020 ja kysely suljettiin 8.11.2020. Päädyttiin olla laittamatta kyselyä uudestaan jakoon, koska suurin osa vastauksista tuli muutaman ensimmäisen päivän aikana. Todennäköisesti kaikki, jotka jaksoivat vastata kyselyyn, olivat jo siihen vastanneet, mutta

uusintakerroksen avulla olisi voinut saada muutaman vastaajan vastaukset vielä mukaan kyselyyn.

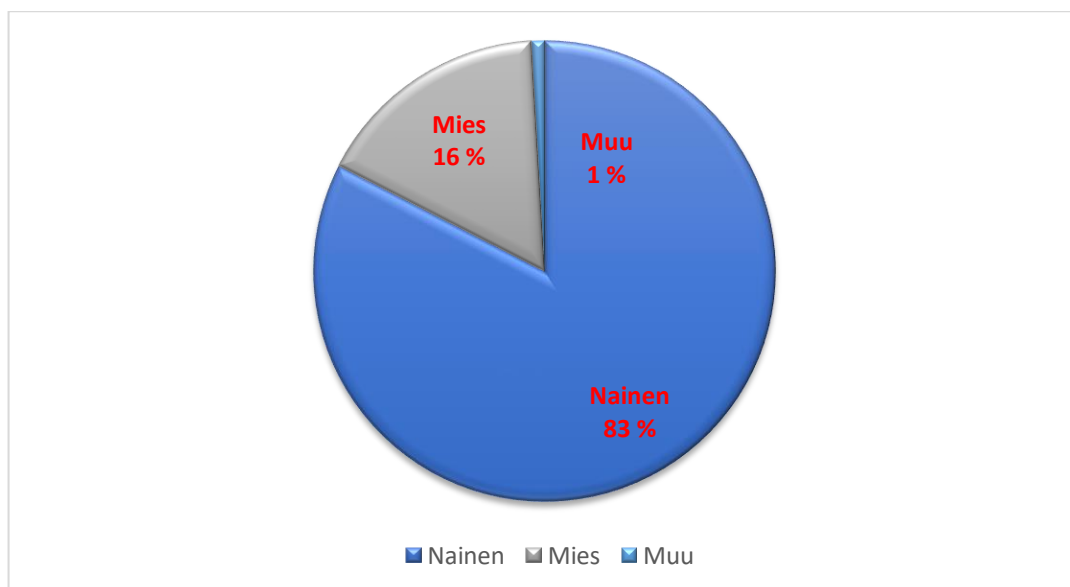
Aineisto kerättiin Satakunnan ammattikorkeakoulun elomake sivuston avulla, jolla kyselypohja luotiin. Toimeksiantajan edustaja lähetti kyselyn kirjanpitäjille sähköpostitse ja vastaukset tallentuivat suoraan sivustolle. Kun kaikki vastaukset olivat saapuneet niin kyselyn tuloksista luotiin excel tiedosto, joka muokattiin toimivaksi Statgraphics –ohjelmaan.

6.2 Taustamuuttujat

Taustamuuttujia kyselyssä oli sukupuoli, ikä, kirjanpitokokemus, koulutustausta ja onko suorittanut KLT-tutkinnon. Taustamuuttujien avulla pyritään selvittämään vastaajista tietoja, joiden pohjalta tuloksia voidaan verrata ristiintaulukoinnin avulla.

Kysymys 1. Sukupuoli a) mies b) nainen c) muu d) en halua sanoa

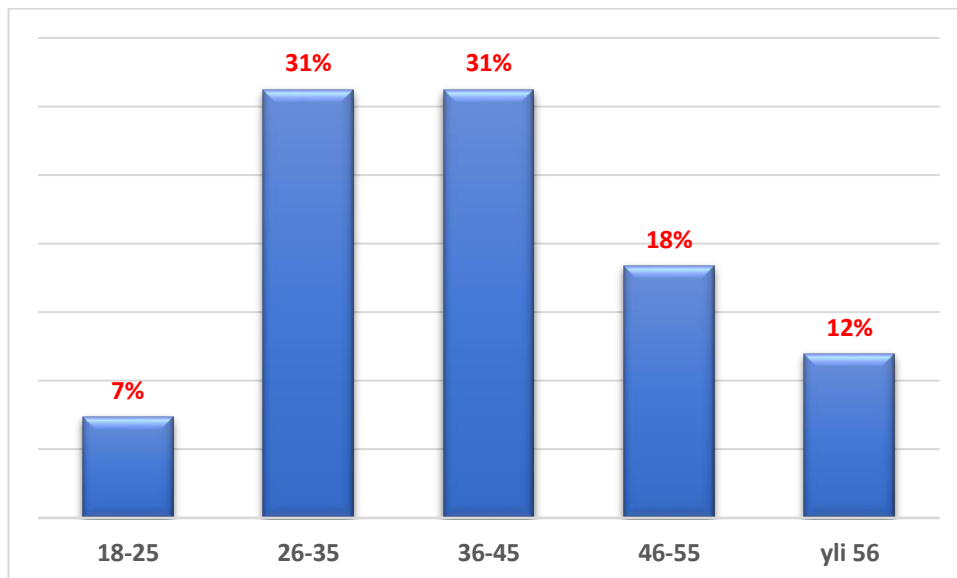
Vastaajista 83 % oli naisia, 16 % miehiä ja 1 % edustaa muuta sukupuolta.

Kuvio 2. Kyselyn sukupuolijakauma.

Kysymys 2. Ikä a)18-25 b) 26-35 c) 36-45 d) 46-55 e) yli 56

18-25 vuotiaita oli 7 %, 26-35 vuotiaita 31 %, 36-45 vuotiaita 31 %, 45-55 vuotiaita 18 % ja yli 56 vuotiaita 12 % vastaajista.

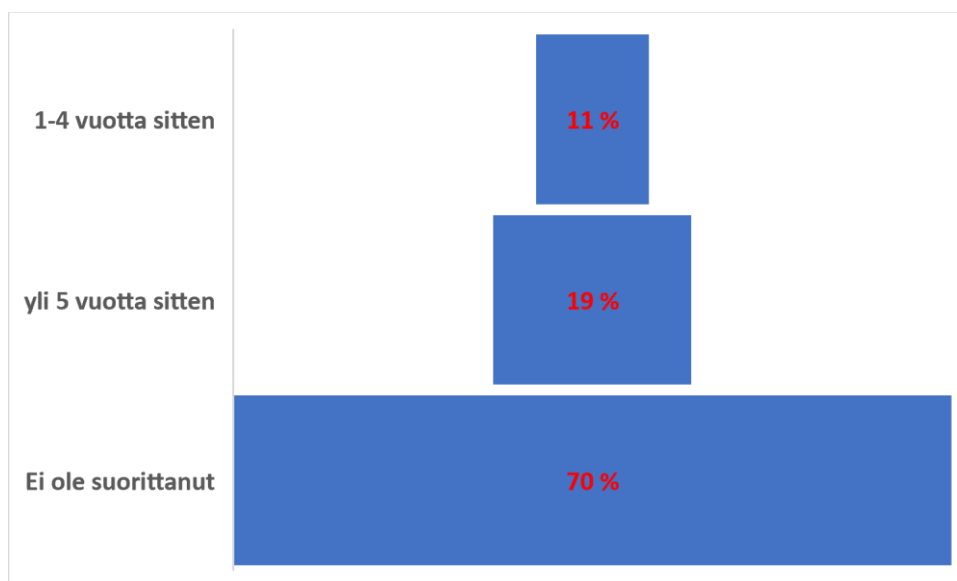

Kuvio 3. Kyselyn ikäjakauma.

Kysymys 3. Milloin olet suorittanut KLT-tutkinnon

a) 1-4 vuotta sitten b) yli 5 vuotta sitten c) En ole suorittanut

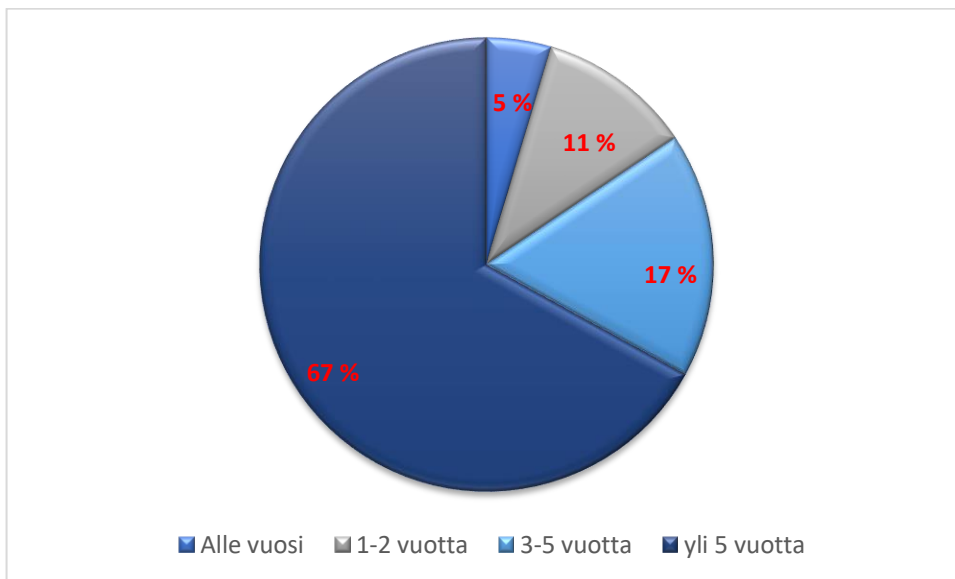
70 % vastaajista ei ole suorittanut KLT-tutkintoa. 11 % vastaajista on suorittanut KLT-tutkinnon alle viisi vuotta sitten ja 19 % vastaajista yli viisi vuotta sitten.

Kuvio 4. KLT-tutkinto.

Kysymys 4. Kuinka monen vuoden kokemus sinulla on kirjanpidosta a) 0-1 vuotta b) 2-4 vuotta c) 5-9 vuotta d) 10 vuotta tai yli

67 %:lla vastaajista on yli viiden vuoden kokemus kirjanpitotehtävistä, 17 %:lla vastaajista kokemusta on 3-5 vuotta, 11 %:lla vastaajista kokemusta on 1-2 vuotta ja 5 %:lla vastaajista kokemusta on alle vuosi.

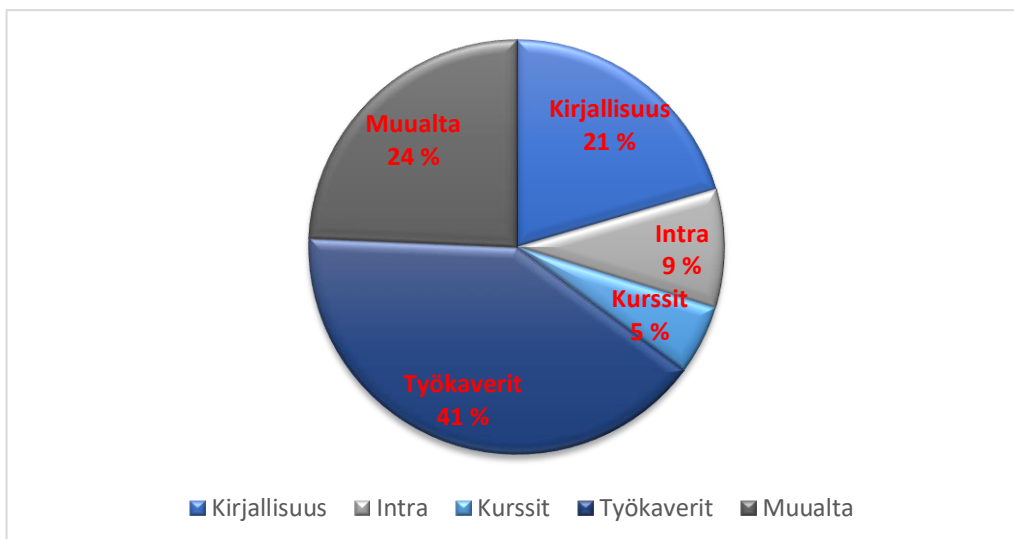
Kuvio 5. Kirjanpitokokemus.

6.3 Varsinainen kysely

Kysymys 5. Mistä hankit factoring rahoitukseen liittyvää tietoa?

a) Intrasta b) Kirjallisuudesta c) Kursseilta d) Työkavereilta e) En osaa sanoa

41 % vastaajista hankki lisätietoa ja apua työkavereilta, 24 % muualta eli lähinnä internetistä, 21 % kirjallisuudesta, 9 % intrasta ja 5 % kursseilta.

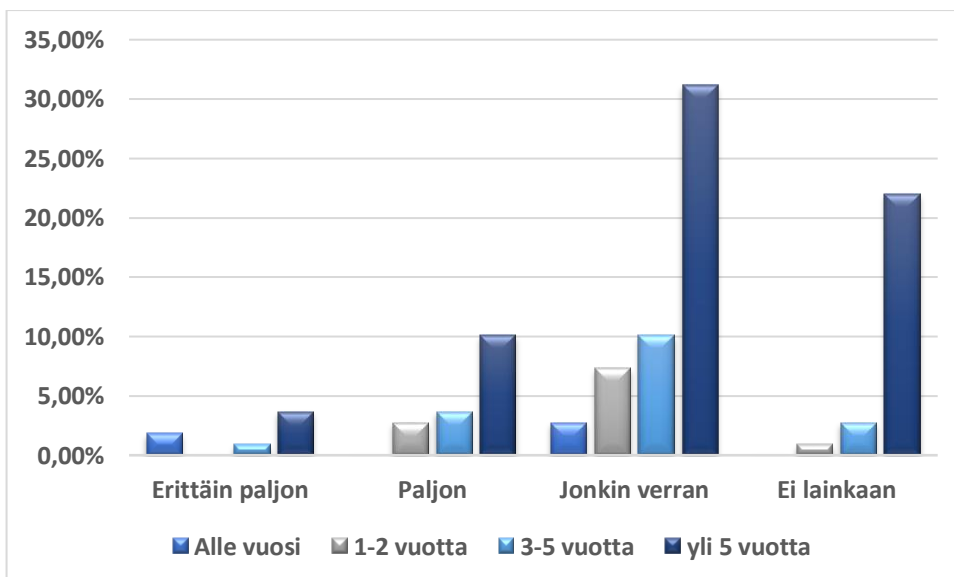

Kuvio 6. Tiedonhakukanavat.

Kysymys 6. Kuinka paljon koet tarvitsevasi koulutusta factoring rahoitukseen liittyen?

a) Erittäin paljon b) Paljon c) Jonkin verran d) En ollenkaan

6 % vastaajista kokee tarvitsevansa erittäin paljon koulutusta, 17 % paljon, 51 % jonkin verran ja 26 % ei lainkaan.

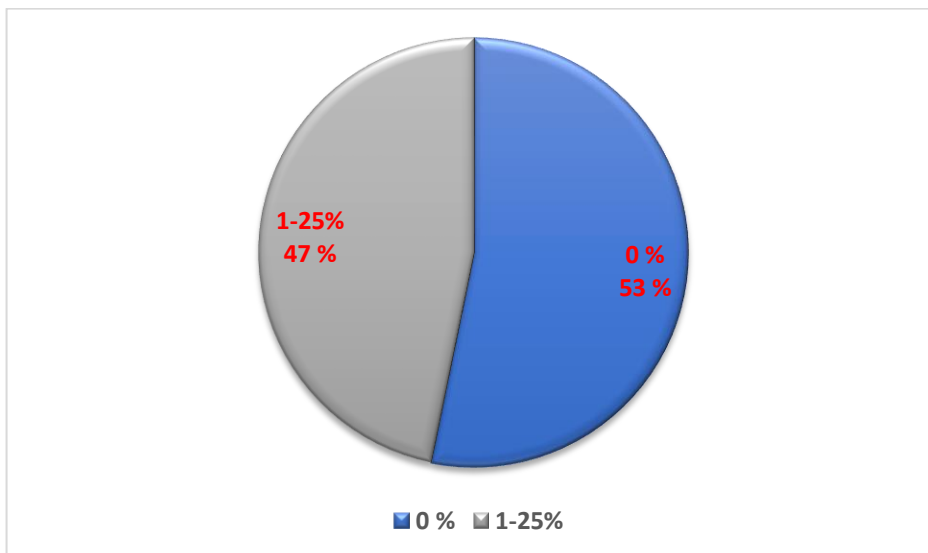

Kuvio 7. Koulutustarve factoring rahoitukseen liittyvissä kirjanpito- ja tilinpäätöskirjauksissa kokemuksen mukaan.

Kysymys 7. Kuinka monella prosentilla omista vastuasiakkaista on käytössä factoring rahoitus?

a) 0 % b) 1-25 % c) 26-50 % d) 51-75 % e) 76-100 %

Vastaajista yli puolella ei ole yhdelläkään omista vastuu asiakkaista käytössä factoring rahoitusta. Loput 49 % vastaajista vastasivat, että heidän asiakkaistansa 1-25 %:lla on käytössä.

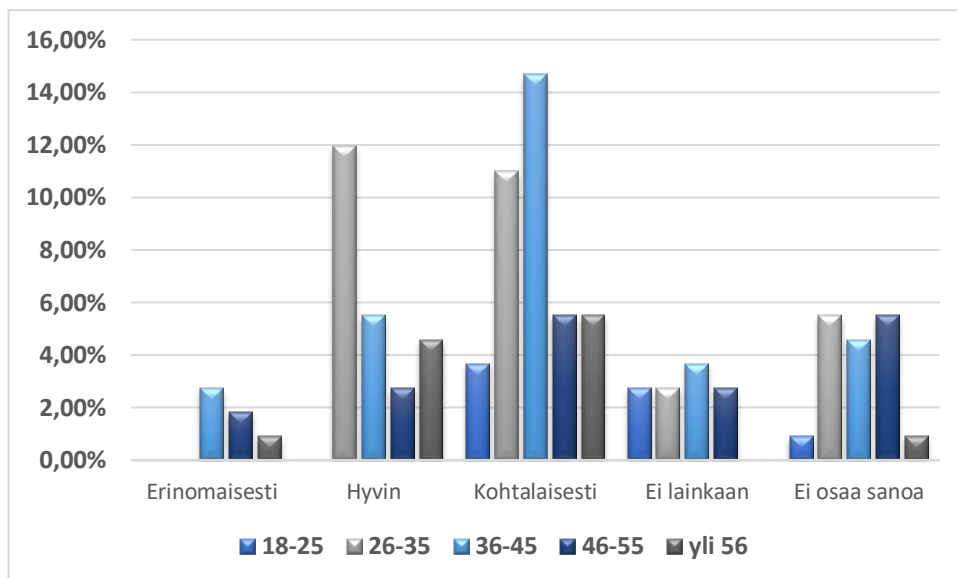

Kuvio 8. Kirjanpitäjien asiakkaat, joilla käytössä factoring rahoitus omassa liiketoiminnassa.

Kysymys 8. Kuinka hyvin osaat omasta mielestäsi factoring rahoitukseen liittyvät kirjanpidon kirjaamistavat?

A) Erinomaisesti b) Hyvin c) Kohtalaisesti d) En lainkaan e) En osaa sanoa

6 % vastaajista kokee osaavansa erinomaisesti kirjaukset, 25 % hyvin, 40 % kohtalaisesti, 12 % ei lainkaan ja 17 % ei osaa sanoa.

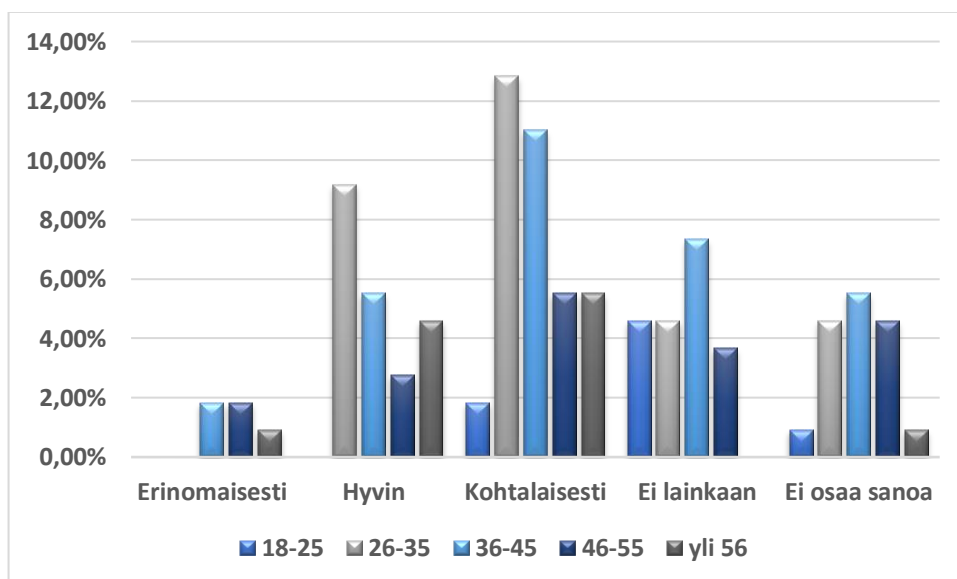
Kuvio 9. Factoring rahoitukseen liittyvät kirjanpidon kirjaukset iän mukaan.

Kysymys 9.

Kuinka hyvin osaat omasta mielestäsi factoring rahoitukseen liittyvät tilinpäätöksen kirjaamistavat?

A) Erinomaisesti b) Hyvin c) Kohtalaisesti d) En lainkaan e) En osaa sanoa

5 % vastaajista kokee osaavansa erinomaisesti kirjaukset, 22 % hyvin, 37 % kohtalaisesti, 20 % ei lainkaan ja 17 % ei osaa sanoa.

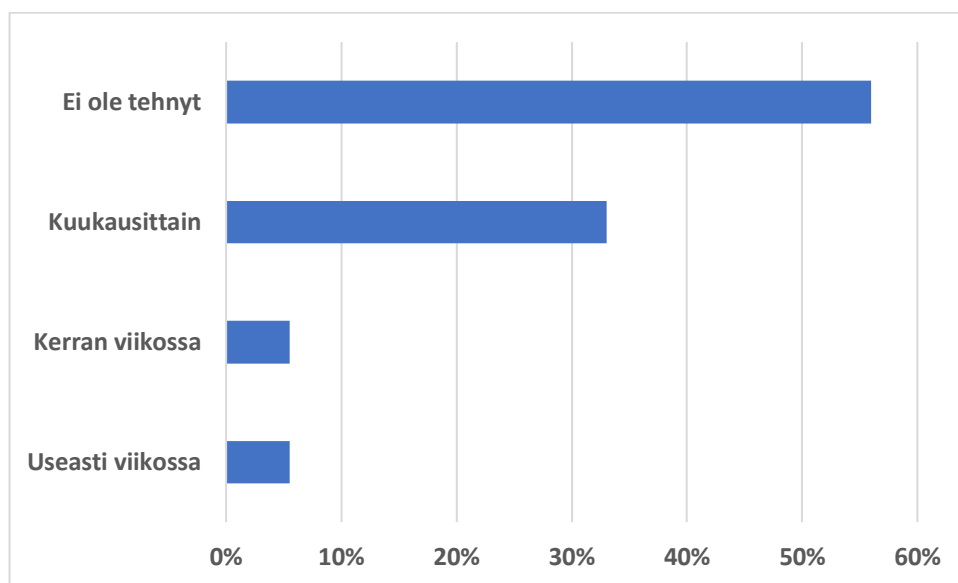

Kuvio 10. Factoring rahoitukseen liittyvät tilinpäätös kirjaukset iän mukaan

Kysymys 10. Kuinka monta kertaa olet tehnyt viimeisen vuoden aikana factoring rahoitukseen liittyviä kirjauksia?

a) Viikoittain b) Kuukausittain c) En ollenkaan

Vastaajista 56 % ei ole tehnyt ollenkaan factoring rahoitukseen liittyviä kirjauksia viimeisen vuoden aikana. 33 % vastaajista on tehnyt kirjauksia factoring rahoitukseen liittyen kuukausittain. 6 % vastaajista on tehnyt kirjauksia kerran viikossa sekä 6 % vastaajista useasti viikossa.

Kuvio 11. Kirjanpitäjien tekemät kirjaukset factoring rahoitukseen liittyen.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, kuinka suurella osalla toimeksiantajan asiakkaista on käytössä factoring rahoitus sekä kirjanpitäjien osaaminen factoring rahoitukseen liittyen. Tutkimusaineiston avulla pystyttiin luotettavasti tutkimaan tätä asiaa. Kyselyn vastausprosentti on 21,8 %. Toimeksiantajan edustajan kanssa juteltuani he olivat hyvin tyytyväisiä tähän vastausmäärään. Pidän tutkimustuloksia luotettavina, sillä niin moni kokenut kirjanpitäjä vastasi kyselyyn ja heillä on varmasti paras käsitys osaamisen osalta. Myös lyhyemmän kokemuksen omaavat vastaajat olivat kyselyssä tärkeitä ja näiden kahden muuttujan avulla pystyttiin tutkimaan myös sitä, onko

kirjanpitokoulutuksessa tapahtunut jotain huomattavia asioita factoring rahoituksen oppimiseen liittyen.

Suurin osa vastaajista oli naisia ja voidaan huomata, että ainakin toimeksiantajalla kirjanpitäjien sukupuoli painottuu naisiin ja ammattia voidaan pitää naisvaltaisena työtehtävänä tässä tapauksessa. Vastaajien ikäjakauma on hyvin hajautunut ja löytyy jokaisesta vastausvaihtoehdosta useampikin vastaaja. Iän perusteella voidaan verrata hyvin tuloksia ja ristiintaulukoiden avulla nähdä, kuinka suuri merkitys iällä on esimerkiksi osaamisen tai oman koulutustarpeen suhteen.

Yli puolet vastaajista ovat olleet kirjanpidon tehtävissä yli 5 vuotta ja voidaan päätellä, että kokemusta löytyy hyvin suurelta osalta vastaajista. Tämä on tutkimuksen kannalta hyvä asia ja sen avulla tutkimustuloksia voidaan pitää varsin luotettavina sekä realistisina kokonaistarpeen arvioinnissa.

Factoring rahoitukseen liittyvässä tiedonhaussa tärkein tietolähde oli työkaverit, jolta saa tarpeen vaatiessa apua ja tietoa aiheesta. Myös internet ja factoring rahoitusta tarjoavat tahot olivat tärkeä tietolähde. Tiedonhaku jakautuu, myös moneen eri kategoriaan ja aiheesta löytyykin hyvin tietoa eri paikoista. Toimeksiantajan kannalta on hienoa huomata, että käytetään työyhteisöstä löytyviä resursseja sekä jaetaan tietoa työtoverilta toiselle. Uskallus kysyä apua ja antaa neuvoja toisille on rikastuttava tekijä työyhteisössä.

Suurimmalla osalla vastaajista ei ollut KLT-tutkintoa, noin 30 %:lla vastaajista oli KLT-tutkinto ja se on mielestäni melko paljon vastaaja määrään nähden. Suomessa on tällä hetkellä noin 3000 taloushallinnon ammattilaista, jotka ovat suorittaneet KLT-tutkinnon (Taloushallintoliiton www-sivut 2020.)

Puolet vastaajista olivat sitä mieltä, että tarvitsevat jonkin verran koulutusta aiheeseen liittyen ja 26 % ei tarvitse lainkaan koulutusta factoring rahoitukseen liittyen. Yhteensä 23 % vastaajista kokee tarvitsevansa paljon/erittäin paljon koulutusta. Näiden tulosten mukaan toimeksiantajan olisi järkevää toteuttaa koulutusta factoring rahoitukseen liittyviin kirjanpitotehtäviin.

Yhdelläkään kirjanpitäjällä ei ole kovinkaan montaa asiakasta, jolla factoring rahoitus on käytössä ja todennäköisesti tämä asia tulee muuttumaan tulevaisuudessa, kun factoring rahoitus yleistyy rahoitusmuotona. Vastaajista 6 % kokee osaavansa factoring rahoitukseen liittyvät kirjanpidon kirjaukset erinomaisesti ja 25 % hyvin. 40 % vastaajista kokee osaavansa kohtalaisesti kirjaukset ja 12 % ei lainkaan. Tulosten mukaan 31 % vastaajista osaa tehdä kirjaukset vaaditulla tasolla ja tämäkin on merkki siitä, että koulutusta aiheesta tarvitaan.

Tilinpäätösten kirjauksissa yhteensä 27 % osaa joko hyvin tai erinomaisesti tehdä kirjaukset. 37 % osaa kohtalaisesti ja 20 % ei lainkaan. Tuloksista voidaan huomata, että tilinpäätösten kirjauksissa on enemmän puutteita osaamisessa kuin kirjanpidon puolella.

Opinnäytetyön lopputulos oli mielestäni hyvä ja se sisältää kaikki olennaiset asiat ja ne ovat helposti luettavissa. Tämän lisäksi opinnäytetyö vastaa toimeksiantajan tarpeita ja on heille hyödyllinen tulevaisuudessa.

Johtopäätöksenä voidaan sanoa, että factoring rahoitukseen liittyvä koulutus on toimeksiantajan kannalta järkevää toteuttaa, vaikkakin tällä hetkellä ei kovin suuria määriä ole asiakkaita, joilla factoring rahoitus on käytössä. Lähdeaineiston mukaan tulevaisuudessa tämä lyhytaikainen rahoitusmuoto tulee kasvamaan ja on paljon suurempana osana jokaisen kirjanpitäjän päivittäisissä tehtävissä.

8 LOPPUTULOKSEN ARVIOINTI

Opinnäytetyöprosessi oli todella antoisa ja opettavainen. Työn aiheen sain työharjoittelun kautta ja kyseisestä aiheesta ei ollut juurikaan syvällisempää osaamista, mutta prosessin aikana sain tutkia ja syventyä aiheeseen toden teolla. Prosessin aikana aihe tuli tutuksi ja prosessi on tukenut omaa oppimistani tehokkaasti. Oman ammatillisen kehityksen kannalta opinnäytetyöprosessi oli erittäin tärkeä ja se on vaatinut hyviä projektinhallintataitoja, ajanhallinnan tehokasta käyttöä sekä lähdekriittisyyden

harjoittamista. Aihe oli erittäin mielenkiintoinen ja laaja-alainen varsinkin teoria puolella. Prosessin aikana huomasin, että aihetta pitää rajata ja pysyä tiukasti asiassa. Tutkimuksen kannalta opinnäytetyössä olisi pitänyt olla laajemmin tutkittavaa. Kyselyn avulla saatiin vastaukset haluttuihin kysymyksiin, mutta kysely oli loppujen lopuksi melko suppea ja tulosten analysointi pidettiin yksinkertaisella tasolla.

Mielestäni tutkimus onnistui ja opinnäytetyöstä saatiin melko kattava tietopaketti factoring rahoituksesta. Lisäksi yksi tilintarkastaja otti yhteyttä liittyen opinnäytetyöhön ja oli erittäin kiinnostunut tutkimustuloksista. Hän pyysi lupaa käyttää opinnäytetyötäni apunaan vero- ja tilipäivillä 2021. On erittäin hienoa, että opinnäytetyöstäni on ollut hyötyä jo keskeneräisenä ja uskon, että siitä on vielä myöhemminkin hyötyä toimeksiantajalle.

LÄHTEET

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita.

Kaisanlahti, T. & Leppiniemi, J. 2016. Tilinpäätäjän käsikirja. 3. uudistettu painos. Talentum Media Oy.

Kirjanpitolautakunnan lausunto 1712/2003.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336. Viitattu 1.4.2020. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Kontkanen, E. 2015. Pankkitoiminnan käsikirja. 4. uudistettu painos. Vantaa: Hansaprint Oy.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 2019. Alma Talent Oy. Viitattu 25.3.2020. [https://verkkokirjahylly-almatalent-fi.lillukka.samk.fi/teos/EAGBFXDTEB#/kohta:4.\(\(20\)Kirjaukset\(\(20\)piste:b4](https://verkkokirjahylly-almatalent-fi.lillukka.samk.fi/teos/EAGBFXDTEB#/kohta:4.((20)Kirjaukset((20)piste:b4)

Metsämuuronen, J. 2011. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. International Methelp Ky. Viitattu 29.4.2020. <https://samk.finna.fi/Record/samk.99909476605968>

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2007. Yritysrahoitus. 5. uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Pörssisäätiö www-sivut. 2021. Viitattu 17.2.2021 www.porssisaatio.fi

Tepora, J. 2013. Rahoitusmuodot ja vakuudet. Vantaa: Hansaprint Oy. Viitattu 25.3.2020. [https://kauppakamaritieto-fi.lillukka.samk.fi/ammattikirjasto/teos/rahoitusmuodot-ja-vakuudet#kohta:Sis\(\(e4\)llyys](https://kauppakamaritieto-fi.lillukka.samk.fi/ammattikirjasto/teos/rahoitusmuodot-ja-vakuudet#kohta:Sis((e4)llyys)

Tilipalvelu Rantalainen Oy www-sivut. 2020. Viitattu 11.12.2020. www.rantalainen.fi

Tilisanomat www-sivut. 2015. Yritysrahoitus ja kirjanpito. Viitattu 1.4.2020. <https://tilisanomat.fi/kirjanpito/yritysrahoitus-ja-kirjanpito>

Tomperi, S. 2017. Käytännön kirjanpito. 25. uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Vehkalahti, K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Finn Lectura. Viitattu 29.4.2020. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/305021/Kyselytutkimuksen-mittarit-ja-menetelmat-2019-Vehkalahti.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Velkakirjalaki 31.7.1947/622. Viitattu 23.11.2020. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1947/19470622>

Vilka, H. 2014. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. <http://hanna.vilka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf>.

Visma www-sivut. 2020. <https://www.visma.com/>

Yritystulkki www-sivut 2021. Viitattu 21.1.2021. <https://www.yritystulkki.fi/>

Taustakysymykset

Sukupuoli a) mies b) nainen c) muu d) en halua sanoa

Ikä a) 18-25 b) 26-35 c) 36-45 d) 46-55 e) yli 56

Kuinka monen vuoden kokemus sinulla on kirjanpidosta a) 0-1 vuotta b) 2-4 vuotta c) 5-9 vuotta d) 10 vuotta tai yli

Koulutustausta a) Peruskoulu b) Toisen asteen koulutus c) Ammattikorkeakoulu
d) Yliopisto e) Tutkintonimike: _____

Milloin olet suorittanut KLT-tutkinnon

a) 1-4 vuotta sitten b) yli 5 vuotta sitten c) En ole suorittanut

Pääkysymykset

Kuinka monta kertaa olet tehnyt viimeisen vuoden aikana factoring rahoitukseen liittyviä kirjauksia?

a) Viikottain b) Kuukausittain c) En ollenkaan

Kuinka hyvin osaat omasta mielestäsi factoring rahoitukseen liittyvät kirjanpidon kirjaamistavat?

a) Erinomaisesti b) Hyvin c) Kohtalaisesti d) En lainkaan e) En osaa sanoa

Kuinka hyvin osaat omasta mielestäsi factoring rahoitukseen liittyvät tilinpäätöksen kirjaamistavat?

a) Erinomaisesti b) Hyvin c) Kohtalaisesti d) En lainkaan e) En osaa sanoa

Mistä hankit factoring rahoitukseen liittyvää tietoa?

b) Intrasta b) Kirjallisuudesta c) Kursseilta d) Työkavereilta d) En osaa sanoa

Kuinka paljon koet tarvitsevasi koulutusta factoring rahoitukseen liittyen? a) Erittäin paljon b) Paljon c) Jonkin verran d) En ollenkaan

Kuinka monella prosentilla omista vastuusiakkaista on käytössä factoring rahoitus?

b) 0 % b) 1-25 % c) 26-50 % d) 51-75 % e) 76-100 %